

WIELKOPOLSKI

Rok XVI
Wydanie A

Poznań
środa, 31 sierpnia 1960

Cena 50 gr
Nr 208 (5156)

Dziś o godz. 19-tej wielki wiec na Placu Wolności

Jak już podawaliśmy, dziś o godz. 19 na Placu Wolności odbędzie się wielki wiec antywojenny mieszkańców Poznania, z okazji XXI rocznicy napadów Niemiec hitlerowskich na Polskę. Organizator wiecu — Miejski Komitet Frontu Jedności Narodu wzywa poznaniaków do masowego w nim udziału, celem zmanifestowania niezłomnej woli pokoju i zdecydowanego poparcia dla pokojowej polityki rządu PRL i państw naszego obozu.

W czasie wiecu przemówi do zebranych pierwszy sekretarz Komitetu Wojewódzkiego PZPR — Jan Szydłak. Następnie przy odgłosach werbli i huku salutow armatnich odczytany zostanie apel poległych.

Na wiec przybędą wszystkie organizacje i stowarzyszenia ze sztandarami, które następnie udadzą się na Cytadellę, gdzie złożone zostaną wieńce na grobach bohaterów radzieckich i polskich, poległych w walce z hitleryzmem. (fb)

Serdeczne powitanie delegacji ChRL w Poznaniu

Do Poznania przybyła wczoraj delegacja kulturalna Chińskiej Republiki Ludowej. Na jej czele stoi minister i prezes Zarządu Głównego Towarzystwa Przyjaźni Chińsko-Polskiej Sze Jen-pin. W skład jej wchodzi: kierownik Wydziału Propagandy Komitetu KPCh w Kuantungu — Wang Kuan, dyrektor gabinetu ministra kultury — Hua In-szen, sekretarz generalny Związku Plastyków — Hua Dziun-wu oraz redaktor pisma „Sztuka Filmowa” — Meng Kuang-chun.

O godzinie pierwszej na granicy województwa poznańskiego witali delegację chińską wiceprzewodniczący Prezydium WRN — Tadeusz Kwaśniewski, prezes Oddziału Wojewódzkiego Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Chińskiej — prof. inż. Teobald Olejnik, kierownik Wydziału Kultury Prezydium WRN — Izidor Orhon oraz kierownictwo partynę powiatu kolskiego.

O godz. 15 w Poznaniu delegację wielkiego narodu chińskiego serdecznym przemówieniem powitał wiceprzewodniczący Prezydium Rady Narodowej m. Poznania — Edward Krzymień. Przy powitaniu obecni byli: sekretarz Komitetu Wojewódzkiego PZPR — Stefan Olszowski, sekretarz Komitetu Miejskiego PZPR — Aleksander Anholcer, prof. dr Stanisław Waschko z ramienia TPPCh.

Po krótkim odpoczynku goście chińscy zwiedzili Ratusz, Muzeum Instrumentów Muzycznych i palmiarnię. Wieczorem byli obecni na wielkim koncercie Chóru Chłopców i Męskiego pod dyktando Stefana Stulgrosza oraz orkiestry Filharmonii. (jk)

Targi techniki w Belgradzie

W Belgradzie odbywają się czwarte międzynarodowe targi techniki. Bierze w nich udział 1129 wystawców, w tym 709 firm zagranicznych z 25 krajów. Polska, jak i szereg innych krajów, posiada na targach biuro informacyjne.

W Belgradzie zakończona została ewakuacja wojsk belgijskich z Katangi. Siły ONZ nie były reprezentowane podczas wymarszu ostatniego oddziału belgijskiego. Od północy wojska ONZ kontrolują lotnisko bazy Kamina. Do bazy tej przybyła we wtorek misja ONZ kierowana przez generała hinduskiego Ryckhiego oraz byłego prezydenta Ekwadoru — Plaza. Misja zbada na miejscu socjalne konsekwencje likwidacji bazy, która zatrudniała 14 tys. robotników kongijskich. (PAP)

Pogoda

Zachmurzenie o charakterze zmiennym przejściowo duże z przelotnymi opadami i lokalnymi burzami. Temperatura maksymalna od 16 do 21 st.

Miły uśmiech na twarzach i narecza kwiatów mówią, że powitanie w Poznaniu gości chińskich z ministrem kultury ChRL Sze Jen-pin'em na czele (pierwszy z lewej) było serdeczne. Fot. — K. Przychodźki

Pociąg najechał na samochód

Na przejeździe kolejowym, znajdującym się na terenie huty Stalowa Wola wydarzył się wypadek, który tylko dzięki szczęśliwemu zbiegowi okoliczności nie zakończył się tragicznie.

W chwili gdy na strzeżony, ale nie zamknięty przejazd kolejowy wjechał samochód ciężarowy „Star-20”, został on uderzony z wielką siłą przez cofający się pociąg. Samochód został całkowicie zniszczony. Ofiar w ludziach na szczęście nie było. (PAP)

Oto zdjęcie przedstawiające reprezentację Polski podczas uroczystości otwarcia Igrzysk XVII Olimpiady w Rzymie. Sztandar niesie wioślarz Teodor Kocerka. Zdjęcie to wykonał fotoreporter zagraniczny, a Centralna Agencja Fotograficzna otrzymała je dopiero wczoraj. Na Olimpiadzie nie ma, niestety, przedstawicieli CAF.

9 września plenum CRZZ

Komitet Wykonawczy CRZZ zatwierdził 30 bm. wytyczne w sprawie kampanii sprawozdawczo-wyborczej, instrukcje w sprawie przeprowadzania wyborów do rad robotniczych oraz przyjął projekt uchwały i referatu organizacyjnego na XI plenum CRZZ.

Termin XI plenum CRZZ, którego tematem będą zadania związków zawodowych w kampanii wyborczej do rad zakładowych i robotniczych, ustalono na 9 września br. (PAP)

52 nowe szkoły podstawowe w województwie poznańskim

W dniu wczorajszym przy udziale władz wojewódzkich, powiatowych i gromadzkich w Siedlisku (pow. Trzebnica) została oddana do użytku piąta z kolei w tym roku nowa szkoła podstawowa. Ufundowało ją jako pomnik Tyśiąclecia Zjednoczenie Przedsiębiorstw Budownictwa Tere nowego. W sobotę nastąpi przekazanie szkoły w Gizałkach (pow. Pleszew), a w niedzielę w Jabłonnice (pow. Wolsztyn).

We wrześniu jeszcze podwoje swoje otworzą szkoły — pomniki: w Starej Krobi (pow. Gostyń), w Czempiniu (pow. Kościan) i w Gonicach (pow. Września). Do końca roku bieżącego gwarem dzieci i młodzieży wypełnią się dalsze nowe budynki szkolne i to we Wtorku (pow. Ostrów), w Lipnie Nowym i Oporówku (pow. Leszno), w Śmieszkowie (pow. Czarnków), w Sokołowie (pow. Koło) i Chrostowie (pow. Oborniki). Razem 16 szkół-pomników, w tym jedna 7-klasowa, dwie 6-klasowe, cztery 5-klasowe, inne — 4-klasowe.

Jutro do szkoły

Dzisiaj ostatni dzień wakacji. Ruch w księgarniach i sklepach z przyborami szkolnymi osiągnął szczyt. Dzieci widocznie na zdjęciu pójdą jutro po raz pierwszy do szkoły. Oglądają elementarz. CAF — fot. Matuszewski

Nowe miłe niespodzianki

Sukces Woydy we florecie

Szósty dzień Igrzysk nie przyniósł polskim barwom co prawda medali, ale jednak dostarczył licznej rzeszy kibiców w kraju kilka przyjemnych niespodzianek. Nikt chyba nie liczył się z wejściem któregośkolwiek florecisty do finału. Dokonał tego Woyda. Sukces tym większy, że zajął czwarte miejsce. Dodajmy do tego jeszcze 7 miejsce Kłopotowskiego, rekord Polski Tracza, szanse na medal Sosnowskiego w zapasach, czy dalsze zwycięstwa bokserów.

Po raz pierwszy w historii polskiego floretu Polak znalazł się w olimpijskim finale. Witold Woyda przeszedł zwycięsko przez półfinał, kwalifikując się do ósemki najlep-

szych florecistów świata. Po zostali nasi półfinałiści — Parulski i Różycki po walkach barażowych zostali wyeliminowani w półfinałach.

W finale po dramatycznych walkach Witold Woyda zajął czwarte, punktowane miejsce. Woyda wygrał 3 walki: z Hoskinsem 5:3, d'Orliola — 5:2 i Sysykinem — 5:3; przegrał z Axelrodem 3:5, Zdanowiczem — 2:5, Midlerem 4:5. Francuz Clossé po kontuzji wycofał się z walk.

Po tych walkach Woyda miał szansę zdobyć jeszcze brązowy medal. W walkach barażowych przegrał jednak po dramatycznej walce z Axelrodem 4:5; w drugim barażu zwyciężył jednak Midler 5:2. To zapewniło Polakowi czwarte miejsce.

Jest to wielki sukces 21-letniego naszego reprezentanta we florecie. Niespodzianka tym mielsza, że przed Olimpiadą nikt nie liczył na możliwość zakwalifikowania się naszego reprezentanta do finału floretu.

Oto pierwsza szóstka florecistów w turnieju olimpijskim: 1. Zdanowicz ZSRR — 7 zwyc., 2. Syskin ZSRR — 4 zwyc., 3. Axelrod USA — 3, 4. Woyda Polska — 3, 5. Midler ZSRR — 3, 6. Hoskyns W. Brytania — 2.

REKORD TRACZA

Startujący w trzecim przedbiegu w wyścigu 400 m st. dowolnym, reprezentant Polski, Jerzy Tracz, zajął trzecie miejsce, uzyskując czas 4.38,6 min. Wynik ten jest nowym rekordem Polski, lepszym od poprzedniego, który należał do Gromłowskiego, o 1,2 sek. — Przedbieg ten wygrał Anglik, Black, ustanawiając nowy rekord Europy z wynikiem — 4.21,9. Tracz do finału się nie zakwalifikował.

NADAL 7 MIEJSCE

Wczoraj rozegrano przedostatnią konkurencję pięcioboju — pływanie (300 m. st. dowol.). Oto wyniki. Indywidualnie: 1. Balczó (Węgry) — 3.45,7, 2. Nowikow (ZSRR) — 3.53,9, 3. Daniels (USA) — 3.57,8, 5. Paszkiewicz (Polska) — 3.58,9. Pozostali Polacy: 39. Przybylski — 4.37,0, 47. Mazur — 4.58,0. Drużynowo: 1. Węgry 3000 pkt., 2. USA 3000 pkt., 3. Argentyna 3890 pkt., 4. ZSRR 2845 pkt., 12. POLSKA 2535 pkt.

Po czterech konkurencjach (Dokończenie na str. 6)

Redaktor naczelny — Leonard Wachalski, zastępca redaktora naczelnego i kierownik działu publicystyki — Eugeniusz Kitman, sekretarz redakcji — Marian Flejsterowicz i Wiesław Porzycki, kierownicy działów: miejskiego — Eugeniusz Cofa, sportowego — Tadeusz Kaczmarek, terenowego — Józef Pieprzyk.

Dozręczny serwis informacyjny — no-polityczny do druku przygotował Mieczysław Haliński.

Nasza szkoła a religia

MAMY w tej chwili blisko 3.000 szkół, w których nie ma nauczania religii, z których dzieci wieżące chodzą na lekcje religii do punktów katechetycznych, istniejących przy parafiach. O tych szkołach mówimy, że są w pełni i konsekwentnie świeżące. Jakże są pedagogiczne skutki tej laicyzacji?

Z punktu widzenia czysto pedagogicznego przeniesienie nauki religii z budynku szkolnego do punktu katechetycznego (do czego się zmierzano na obecnym etapie laicyzacji o-

światy) nie oznacza jakiegokolwiek zmiany, niczego definitywnie i automatycznie nie zaleca i niczego automatycznie nie zastępuje.

Bo przecież nikt nie stawia przeszkód dzieciom wierzącym w pobieraniu nauk religijnych w punktach katechetycznych, prowadzonych przez Kościół, nikt nie ogranicza rozmiarów wychowania religijnego, udzielanego przez rodziców w domu. Jeśli więc ktoś upatruje w pełnej laicyzacji szkoły środka mającego, rzekomo, stworzyć monopol wpływów materialistycznych na dzieci i młodzież, ten się bardzo myli, niezależnie od tego czy sam pragnie, czy obawia się takiego „monopolu”.

SKUTKI PRZENIESIENIA

Skutki pedagogiczne przeniesienia religii ze szkoły do punktów katechetycznych są częściowe i tylko drugorzędne, gdyż nie istotnego się nie zmienia: programy wszystkich przedmiotów świeckich, pozostają, jak były, konsekwentnie racjonalistyczne i materialistyczne, dziecko wierzące otrzymuje jak otrzymywało nauki religijne w punkcie katechetycznym i w rodzinie. Jeśli między duchem i treścią nauki przedmiotów świeckich, a nauką religii istniała sprzeczność, budząca rozdział w umyśle dziecka, to ta sprzeczność nie znika i nie maleje, gdyż to, czego się uczy w szkole jest nadal różne od tego czego się dowiaduje w punkcie katechetycznym, czy w kościele. Jedyną korzyścią jest to, że te dwie sprzeczne prawdy i dwie rozmaite nauki nie są udzielane dziecku w tym samym budynku i w tej samej klasie, pod auspicjami tej samej szkoły. Ze obecnie następuje wyraźne

rozgraniczenie „prawdy szkolnej” i „prawdy Kościoła”, czyli że w umyśle dziecka jasniej układa się różnica tego, co należy do nauki i tego, co należy do religii. Jest to zmiana ważna, gdyż, choć nie likwiduje dualizmu prawd (szkolnej i kościelnej), to przynajmniej ułatwia uniknięcie mętności w utożsamianiu różnych źródeł i różnego charakteru, tych dwóch sprzecznych prawd.

Drugi skutek pedagogiczny wydzielenia nauki religii z terenu szkoły polega na tym, że likwiduje się okazje do ujawniania się i stwierdzania przedwczesnych różnic światopoglądowych wśród dzieci („my wierzymy, a on nie wierzy”), które często prowadziły do aktów nietolerancji i dyskryminowania „bezbożników” przez dzieci chodzące na lekcje religii i na odwrót. W samej treści wychowania otrzymywanego przez dziecko wraz z przeniesieniem nauki religii nie właściwie nie ulega zmianie — szkoła wychowuje go w duchu racjonalizmu i materializmu, jak przedtem, Kościół uczy go religii i wdraża do praktyk religijnych — również jak przedtem.

Sądę, że bardzo często, zarówno zwolennicy, jak i przeciwnicy świeżości szkoły nie widzą tego, iż postulat przeniesienia religii ze szkoły do punktów katechetycznych jest przede wszystkim problemem, dyktowanym zasadą pełnego rozdziału Państwa i Kościoła, a dopiero na drugim planie pedagogicznym — wynikającym z zasad i założeń pedagogiki socjalistycznej. Stąd błędnie rozumują ci, którzy wołają, że świeżość szkoły prowadzi do likwidacji, czy ograniczenia wychowania religijnego w ogóle, jak też i ci, którzy sądzą, że wraz z przeniesieniem religii poza budynek szkolny powstają automatycznie warunki do wy-

chowowania dzieci i młodzieży na „stuprocentowych” materialistów i racjonalistów.

PEDAGOGIKA SOCJALISTYCZNA, A RELIGIA

To, co powiedziałem przed chwilą nie oznacza, że z punktu widzenia pedagogiki socjalistycznej kształtowanie podstaw naukowego i materialistycznego poglądu na świat nie jest podstawowym i ważnym zadaniem wychowania. Wynika z tego tylko to, że samo przeniesienie nauki religii poza budynek szkolny, nie oznacza wcale, iż postulat kształtowania naukowego poglądu na świat będzie lepiej, szybciej czy wszechstronnie realizowany.

Szkola nie bierze żadnego udziału w organizowaniu życia religijnego uczniów, nie ocenia ich ani za to, że uczęszczają, ani za to, że nie uczęszczają, w pozaszkolnych praktykach religijnych, nie faworyzuje tych, którzy nie wierzą, ani nie dyskryminuje tych, którzy wierzą, pod warunkiem, że ich życie religijne toczy się poza terenem szkoły, w godzinach wolnych od zajęć szkolnych. Tak jak w całym państwie nie ma podziału obywateli na wierzących i niewierzących, tak też na terenie szkoły taki podział ani wśród uczniów, ani wśród nauczycieli jest niedopuszczalny.

Tendencja „wychowawcza” naszej szkoły jest od 15 lat racjonalistyczna i materialistyczna — i tego pedagogika socjalistyczna nie ukrywa. Jednak, podsuwając młodzieży jak najwięcej elementów racjonalizmu i materialistycznej wiedzy o świecie, ucząc ją wyjaśniać świat naukowo, wdrażając do logicznego i krytycznego myślenia — szkoła świecka nie dekreduje i nie narzuca światopoglądu swym wychowankom, nie zmusza do przyjęcia materializmu i jak widzieliśmy wyżej, nie zakazuje wyznawania innego świa-

topoglądu. Szkoła proponuje, przekonuje i podsuwa materiał i argumenty do stworzenia naukowego, materialistycznego światopoglądu, jednak ostateczną decyzję i wybór pozostawia każdemu uczniowi oddzielnie. Nie wyrzekając się więc wyraźnej tendencji światopoglądowej, podejmując przez treść nauki pośrednią dyskusję z religią, popierając i starając się rozwijać w umyśle wychowanka to wszystko, co sprzyja przebudowie światopoglądu na podstawie racjonalistycznej, naszej szkoły świeckiej nie czyni jednak swym celem zburzenia wierzeń religijnych, ale zakłada nie podstaw naukowe światopoglądu. Stopniowe kurczenie się wpływów religijnych staje się w ten sposób nie celem, lecz skutkiem dobrej pracy wychowawczej, skutkiem zaszczepiania racjonalistycznych podstaw i przekonań.

LAICYZACJA, KTÓREJ CHCEMY — I KTÓREJ NIE CHCEMY

Na zakończenie tych wyjaśnień chcę wskazać jeszcze jeden dowód na to, że polska szkoła socjalistyczna nie czyni swym celem zwalczanie religii za wszelką cenę, per fas et nefas, choć zmierza i będzie zmierzać do tego, aby w maksymalnym możliwym stopniu zrationalizować myślenie i odczuwanie ludzi. Chodzi tutaj o to, że gdyby głównym celem naszego wychowania był negatywny cel wyparcia religii z umysłów ludzi, wówczas popieralibyśmy i życzylibyśmy sobie wszelkiej laicyzacji, wszelkich postaci zubożenia religijnego. Tak nie jest. Chcemy i walczymy wyłącznie o taką laicyzację, postawę życiową i intelektualną człowieka, która wzbogaca, unowocześnia i poszerza jego hierarchię wartości, która zwielaokrotnia jego aktywność społeczną, która dynamizuje całe jego życie i całą działalność.

Tylko taki postęp racjonalizacji i laicyzacji myślenia ludzi jest pożądany, w którym jedna, religijna hierarchia wartości stopniowo i w różnym zakresie u różnych ludzi ulega przebudowie i zamianom przez nowe wartości i nowe sądy — racjonalistyczne, socjalistyczne. Wiemy bowiem dobrze, że nie burzy się tego co się pragnie zastąpić — że umysł i dusza ludzka wymagają ostrożności i delikatności w przebudowie, jak rekonstrukcja arcyennych, starych zabytków architektonicznych. I dlatego nasza polska, świecka szkoła socjalistyczna nie uznaje środków gwałtownych, nieobliczalnych, uważa proces przemian światopoglądowych w życiu jednostki za długotrwały i nigdy właściwie się niekończący, choć ewoluujący jak świat cały, jak cała rzeczywistość stopniowo i nieubłaganie w kierunku nowych, nowocześniejszych form istnienia i kształtu myśli ludzkiej.

Taki jest sens laicyzacji oświaty w Polsce, która dokonuje się i będzie się dokonywać jako przejaw cywilizacji procesu historycznego.

Mikołaj Kozakiewicz
Za „Życiem Warszawy”

Na szczęście bez ofiar Katastrofa pociągu pod Nasielskiem

W poniedziałek około godz. 14 maszynista pociągu osobowego Warszawa — Olsztyn dojeżdżając do stacji Nasielsk z przerwaniem stwierdził, że na szynach stoi opuszczony wózek roboczy. Natychmiast uruchomił hamulce, jednakże rozjeżdżony parowóz nie zdążył się już zatrzymać przed przeszkodą. W wyniku zderzenia lokomotywa wyskoczyła z szyn i zaryła się aż po osie w piasek. Wykoleiły się także 3 wagony.

Szczęśliwym zbiegiem okoliczności żaden z pasażerów nie odniósł nawet najmniejszych obrażeń. (PAP)

Poznańscy energetycy czczą swoje święto

Zamiast zabawy — pomoc dla powodzian

30 bm., w przeddzień święta energetyków, w Zakładach Energetycznych Okręgu Zachodniego w Poznaniu odbyła się akademii. Okolicznościowy referat wygłosił dyrektor ZEOZ — inż. Lechosław Gruszczyński, który omówił osiągnięcia naszej energetyki i zadania jakie przed nią stoją w planie 5-letnim. Z kolei dyrektor odczytał list ministra górnictwa i energetyki — inż. Jana Mitreği.

Wzruszającym momentem było wręczenie 29 emerytom książeczek PKO z wkładami

Z kroniki sądowej

Kierownictwo zakładu na ławie oskarżonych

Niemal całe kierownictwo zakładu na ławie oskarżonych — to dość niecodzienny fakt. Zdarzył się jednak w Stęszewie (pow. Poznań), gdzie znajdowała się placówka p. n. Zakład Budowlano-Remontowy PGR. Jego obaj kierownicy (jeden był z zawodu... kowalem) i magazynierzy, a ponadto trzech księgowych oraz majster budowlany zasiadają wkrótce na ławie oskarżonych.

Z aktu oskarżenia wynika, że w zakładzie działały się rzeczy dziwne i ciekawe. Placówka rozpoczęła swoją działalność bez ustalenia rzeczywistego stanu posiadania! Przejmowanie magazynów odbywało się bez... inwentur. Budulec „przechowywano” pod gołym niebem. W dokumentacji panował zaś straszliwy chaos, przy czym wiele dowodów było fikcyjnych. Nie dziwnego, że w tej sytuacji nie brakowało kradzieży i innych nadużyć. Inwentura w 1958 r. wykazała na przykład 100 tys. zł manka i 47 tys. zł superaty, zaś z rozliczenia tylko za okres I półrocza br. wynika 176 tys. zł niedoboru i 109 tys. zł superaty. (ak)

W „Koziołkach” 13 x 13 tys. złotych

W 172 Poznańskiej Gry Liczbowej „Koziołki” nie stwierdzono żadnego kuponu z pięcioma trafnymi zakreśleniami. Zgodnie z postanowieniami § 25 Regulaminu Poznańskiej Gry Liczbowej „Koziołki”, fundusz przypadający na wygrane I stopnia rozdzielony zostaje na stopnie niższe, tj. na wygrane: II, III i IV stopnia:

Ustalono 13 wygranych z czterema trafieniami po 13.105,— zł; 1.084 wygranych z trzema trafieniami po 157,— zł; 18.093 wygranych z dwoma trafieniami po 12,— zł.

Wygrane z czterema trafieniami wypłaca PKO w Poznaniu od dnia 2 września 1960 roku. Pozostałe wygrane wypłaca kolektury, przyjmujące kupony i to:

w Poznaniu od dnia 31 sierpnia br., a na terenie woj. poznańskiego — od dnia 2 września br.

Na wrzesień „Koziołki” ufundowały 39 cennych nagród rzeczowych, z tego 25 nagród na kupony wielozakładowe, w tym 10 premiów po 500,— zł na kupony abonamentowe i 14 nagród na kupony jednozakładowe.

Udział w losowaniu nagród rzeczowych biorą wszystkie kupony, złożone na gry w m-cu wrześniu, oprócz wygranych I i II stopnia. Premia 300.000,— zł na wygrane I stopnia w dalszym ciągu czeka na uczestników gry.

Losowanie 173 Poznańskiej Gry Liczbowej „Koziołki” odbędzie się w dniu 4 września 1960 roku o godzinie 12 w Poznaniu na Starym Rynku.

Króliki z Ravensbrueck⁽³⁾

Opracował Kazimierz Leszczyński — ZAP

Publikowany przez nas cykl, zawiera krótki opis historii eksperymentów w Ravensbrueck i zeznania ofiar.

Drukujemy te materiały, kierując się pragnieniem zachowania w pamięci ludzkiej wielkość cierpień ofiar hitlerizmu.

REDAKCJA

Pierwszą grupę operacji mającą na celu zbadanie skuteczności sulfamidów rozpoczęli dr Gebhardt i dr Fischer na 15 więźniach, przywiezionych w tym celu z obozu koncentracyjnego w Sachsenhausen do Ravensbrueck. Przeprowadzili je w trzech seriach w lipcu 1942 r. Według wyjaśnień oskarżonego dr Fischera, złożonych przed prokuratorem amerykańskim w dniu 21 listopada 1945 r. sprawa tego rodzaju eksperymentów, ich cel i technika dokonywania przedstawiały się następująco:

Najpierw omawiano sposób przeprowadzenia eksperymentu i ustalono datę rozpoczęcia serii doświadczeń. O terminie zawiadamiano lekarza obozowego SS w Ravensbrueck i podawano mu liczbę „królików” potrzebną do doświadczeń. Władze obozowe dokonywały wyboru ofiar, a lekarz obozowy badał, czy nadają się do eksperymentów z punktu widzenia medycznego. Sam eksperyment przeprowadzano w ten sposób, że dokonywano nacięcia długości 5—8 cm i 1—1,5 cm głębokości. Do tej rany wcierniano mieszaninę bakterii, dostarczoną przez Instytut Higieny Waffen SS. Następnie nacięcie zamykano i nakładano opatrunek gipsowy, wypełniony od strony rany watą. Dr Fischer codziennie udawał się do Hohenlychen do Ravensbrueck, aby obserwować postępowanie wywołanego sztucznie zakażenia, o czym zdawał sprawozdanie drowi Gebhardtowi. Pierwsze operacje, dokonane na 15 więźniach, nie dawały oczekiwanego rezultatu i dlatego przerwano je na okres 2 tygodni. W tym czasie dr Gebhardt udał się do Berlina, by złożyć sprawozdanie swym

władzom przełożonym SS. Po powrocie z Berlina oświadczył, iż operacje należy przeprowadzać dalej z tym, że „królikami” mają być więźniarki narodowości polskiej z obozu w Ravensbrueck. Od tego doświadczenia zaczęto przeprowadzać na Polkach i to seriami po kilkanaście osób. Ponieważ zakażenia występowały przy pierwszych seriach doświadczeń przeprowadzonych na więźniach z Sachsenhausen nie były typowe dla zakażeń wywołanych na skutek zranienia w warunkach frontowych, zwrócono się do Instytutu Higieny Waffen SS o radę. Na podstawie korespondencji z tym instytutem i w wyniku konferencji odbytej na ten temat w Hohenlychen postanowiono zmienić doświadczenia o tyle, że oprócz bakterii wkładano do sztucznie wywołanych ran trociny i kawałki szkła, by stworzyć warunki podobne do warunków przy zranieniu na polu bitwy. Przy pierwszej serii doświadczeń z Polkami wkładano do nacięć na nogach oprócz bakterii trociny drzewne, przy drugiej kawałki tłuczonego szkła a przy trzeciej i trociny, i szkło. W dwa tygodnie po rozpoczęciu tych trzech serii doświadczeń z Polkami przybył do Ravensbrueck naczelny lekarz SS dr Grawit,

by osobiście przekonać się o wynikach doświadczeń. Po wysłuchaniu sprawozdania dr Gebhardta i dr Fischera stwierdził on, że warunki, w jakich przeprowadzane są eksperymenty, nie są podobne do warunków frontowych, a jeśli chodzi o nacięcie na nogach (sztuczne zranienia) to są to „ukaszania pcheł”. Dla osiągnięcia pewniejszych wyników należy zadawać rany, tak jak na froncie, wystrzalami z broni palnej. Tego sposobu zadawania ran jednak nie zastosowano. Zmieniono jedynie techniczny sposób nacinania nóg. Przez podwiązanie naciętych obu brzegów rany przerywano obieg krwi i przez to stwarzano sytuację podobną do zranienia na froncie. W ten sposób dokonano następnych dwóch serii eksperymentów, przy czym przy pierwszej nie użyto ani trocin ani szkła. We wszystkich wypadkach, kiedy zakażenie osiągnęło pożądany stopień, podawano ofiarom sulfamid, aby ustalić skuteczność ich działania. Jednak w każdej serii doświadczeń nie dawano sulfamidów dwóm zoperowanym więźniarkom, aby przez porównanie móc lepiej kontrolować działanie stosowanych leków.

Pewną serię doświadczeń dla badań nad zakażeniami tkanek miękkich przepro-

wadzano także przez wprowadzenie czynnika zakaźnego za pomocą strzykawki. Ten rodzaj eksperymentów przeprowadzano w dwojaki sposób. Kilku więźniarkom wstrzykiwano pod skórę podudzia lub do głębszych tkanek płyn zakaźny, powodujący zakażenie miejscowe, wywołujące bolesność, obrzęk, zaczerwienienie skóry, wysoką temperaturę, bóle głowy a nawet halucynacje. Po pewnym czasie stosowano zastrzyki dożylne i do mięśniowe nowych środków leczniczych celem wypróbowania ich skuteczności przy zwalczaniu sztucznie wywołanego zakażenia. W innych wypadkach stosowano najpierw zastrzyki substancji zakaźnej, które powodowały miejscowe zakażenie, a następnie dokonywano dodatkowo dość dużych nacięć. Po pewnym czasie wstrzykiwano dożylnie i domięśniowo środki lecznicze w celu stwierdzenia ich skuteczności.

Wszystkie te doświadczenia należały do pierwszej grupy eksperymentów mających na celu ustalenie skuteczności sulfamidów. Drugą grupę eksperymentów rozpoczęto w połowie sierpnia 1942 r. a wykonywano je z przerwami do 16 sierpnia 1943 r. Jak już wspomniano dotyczyły one procesów regeneracji kości, mięśni i nerwów oraz przeszczepiania kości. Operacje mięśniowe polegały na wycinaniu części mięśni kończyn dolnych uda i podudzia. Niejednokrotnie usuwano u tej samej ofiary kilka razy coraz większe części mięśni, powodując przez to coraz większe ubytki ciała, osłabienie kończyn i wielkie bóle.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Ważna narada

Ostatnio odbyła się w Komitecie Powiatowym PZPR przy ul. Libelta narada nauczycieli, członków Partii, pracujących w szkołach powiatu poznańskiego. Naradzie przewodniczył sekretarz propagandy KP — Marian Jakubowicz.

Tematem narady były sprawy dotyczące uchwał V Plenum PZPR, które zreferował lektor KW — Grabski, oraz przygotowania do nowego roku szkolnego, o których mówił inspektor szkolny mgr Stefan Hofman.

Na czoło zadań wychowawczych w roku szkolnym 1960—61 wybijają się konieczność ścisłej współpracy szkoły z komitetami rodzicielskimi, mająca prowadzić do dalszej laicyzacji naszych szkół, będącej gwarantem rzetelnego nauczania. Poza dualizmem i chaosem pojęć, które w głowach dzieci wytworzą dwa odmienne kierunki kształtowania pojęć o życiu, konieczność naucza-

nia religii poza szkołą narzuca również ciasnota lokalowa większości szkół.

W trakcie narady na salę weszła delegacja harcererek, uczestniczek poznańskiego Złotu Harcerstwa Wielkopolskiego, które zebraniem wychowawcom wręczyły pęki czerwonych goździków. (az)

„Kosmiczny“ sukces handlu

Znikną wywieszki „przyjmowanie towaru“

Pierwszy września. Zapamiętajcie tę datę. To dzień, w którym poznański handel uczyni krok w dziedzinie swojego postępu... kosmicznego. Dzień ten powinien wryć się złotymi literami w pamięć każdego klienta. Od pierwszego września mają bowiem zniknąć z okien poznańskich sklepów wywieszki — „Przyjęcie towaru“... Po prostu od tej daty „nie mają prawa“ istnieć. A wszystko przez konteneryzację.

Dotychczas było tak: zamówiony przez sklep towar odli-

czano na sztuki w magazynie hurtowni, ładowano na samochód i pod ochroną konwojenta wysyłano pod wskazany adres. Tam w asyście kierownika sklepu i konwojenta wóz rozładowywano, licząc skrupulatnie owe sztuki, żeby się wszystko zgadzało. Samochód stał wtedy godzinami przed sklepem, personel wywieszał genialne zawiadomienie o przyjmowaniu towaru, liczył, liczył i upychał pojedyncze sztuki ubrań, obuwia, bielizny, gdzie się tylko dało.

I oto przyszedł wspaniały „wynalazek“ — kontener. W języku pospolitym — codziennym oznacza to — pojemnik. Hurtownie pakują w takie uniwersalne skrzynie ustaloną ilość lub masę artykułów i w takiej postaci wysyłają do sklepu. Tutaj personel prze-licza jedynie skrzynie. Liczy dopiero wtedy, gdy je musi rozpakować. I dopiero wtedy hurt, a ściślej — magazynier — przestaje odpowiadać za towar zaplombowany w skrzyni. Cała operacja, która przez tyle lat doprowadzała kupujących do białej gorączki, potrwa w ten sposób jedną chwilę. Czyli — koniec z wywieszkami.

Ano, zobaczmy. To pewne, że wywieszka taka od pierwszego września nie będzie miała uzasadnienia i tak też tę innowację rozumieją poznańskie władze handlowe.

Skrócenie czasu odbioru dostawy w sklepie — to tylko jedna część zagadnienia. Pojemniki umożliwiają lepszy transport, skracają czas załadunku, utrudniają ewentualne nadużycia. Dla handlu konteneryzacja stała się jednym z czynników postępu technicznego i poświęca się jej dużo uwagi i środków w planach wieloletnich.

I właśnie w Poznaniu zastosuje się po raz pierwszy na szerszą skalę z okazji Targów Jesiennych. Obecnie przy-

gotowano skrzynie, zmieniając się organizację dostaw. Od pierwszego września, pięć (na razie) poznańskich hurtowni dostarczać będzie do sklepów odzież, artykuły gospodarstwa domowego, tekstylia, galanterię i artykuły użytku kulturalnego w gotowych, plombowanych partiach. Personel sklepów jest już na to przygotowany i przyjmuje nowość z zadowoleniem, pojemników jest dostateczna ilość, dyrekcje hurtowni też są do tego przekonane, chodzi tylko o przełamanie oporów magazynierów hurtowni, którzy jakoś niechętnie przyjmują owe zmiany...

Dla Poznania pojemniki mają jeszcze dodatkowe znaczenie. W ciągu najbliższych lat środki transportu nie ulegną powiększeniu. Trzeba stworzyć rezerwy w transporcie handlowym, żeby podobać rosnącym zadaniom. Umożliwia to właśnie konteneryzacja, dzięki której poważnie skracają się czasy postoju samochodów. Zbiłut Sek

Ryżowe imprezy

Na początek będzie „Ryżowy tydzień“. Podczas bliskich Targów Krajowych w kilku poznańskich sklepach PSS i MHD oraz w nowo otwartym grunwaldzkim PDT będą organizowane bezpłatne degustacje, lub jak kto woli — próby smakowe — potraw z ryżu. Będą je przyrządzać fachowe sily, instruktorzy Komitetu do Spraw Gospodarstwa Domowego, które zarazem rozdziać będą przepisy na domowe sporządzanie ryżowych smakolek.

W okresie późniejszym ma być rozpisany wojewódzki konkurs dla gospodyń. Nasze panie nadeślą najlepsze ich zdaniem i doświadczeniem — receptury ryżowe, które wezmą udział w konkursie. Specjalna komisja fachowców i smakoszy oceni potem sposób przygotowania tych potraw. Najlepsze przepisy kulinarne przejdą do „finału“.

Finał ten zapowiada się dowcipnie i ciekawie. Ciekawie ponieważ „Wysokie Jury Ryżowe“ zaprosi autorki najlepszych przepisów do własnoręcznego przygotowania potraw na publicznej końcówce imprezy konkursu, dowcipnie zaś dlatego, że sam pomysł imprezy kulinarno-rozrywkowej dla płci obojga daje okazję do ciekawych pomysłów, jak np.: wybory „Miss Ryżu“ lub „Miss Ryżowa“ (w tym wypadku chodzi oczywiście o samą potrawę). Organizatorom chodzi natomiast o popularyzowanie smacznego (tak!), pożywnego (tak!) ryżu, którego właściwie nikt w Polsce nie umie przyrządzać. (zs)

50-letnie małżeństwo

Pół wieku w jednym związku małżeńskim przeżyli już p. Lubomila i Józef Jackowiakowie z ul. Siemiradzkiego nr 6. Jubilat liczy obecnie 72 lata, jego małżonka — 70 lat.

W swym małżeństwie pp. Jackowiakowie mieli ośmioro dzieci, z których do chwili obecnej żyją 3 córki i syn, a doczekali się dwóch wnuków i prawnuczek.

Jubilat jest z zawodu pracownikiem umysłowym, dziś już na emeryturze. Znany jest w swej dzielnicy jako wiestażący w oracy społecznej mieszkaniec. Jest aktywny w Komitecie Frontu Jedności Narodu, przewodniczy Komitetowi Blokownemu nr 305 i prowadzi melankoliki 4 rejonów. Józef Jackowiak jest także Powstańcem Wielkopolskim. Za swą wzorową

Harcerze dziękują

Komenda Chorągwi Wielkopolskiej Związku Harcerstwa Polskiego oraz Komenda i uczestnicy Złotu składają serdeczne podziękowanie Komitetowi Wojewódzkiemu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Poznaniu za udzielenie wszechstronnej pomocy w organizacji i przeprowadzeniu Złotu.

Dziękujemy równocześnie Wojewódzkiej, Miejskiej i Dzielnicowej (Jeżyce) Radom Narodowym, Jednostkom Wojskowym, Miejskiemu Przedsiębiorstwu Komunikacyjnemu, Rozgłośni „Polskiego Radia“, Telewizji Poznańskiej, Milicji Obywatelskiej, Komitetowi Miejskiemu Związku Młodzieży Socjalistycznej, Klubowi Sportowemu „Olimpia“ oraz wszystkim organizacjom i instytucjom, które pomogły w przygotowaniu i przeprowadzeniu Złotu.

Komenda Chorągwi Wielkopolskiej

TRZY POTRZY

Władze miejskie, wydając niedawno zarządzenie o obowiązkach sprzątkowania przez dozorców zmiotków sprzed posesji do pojemników na śmieci, załatwiły sprawę oczyszczania ulicy tylko połowicznie — pisze nam jeden z Czytelników. — Bo nie powiedziano, kto ma sprzątać gruz pozostawiany na chodnikach przez rzemieślników po wykonanym remoncie domu, lub przedstawianiu pieców?

Pisaliśmy i my wielokrotnie o takich zaniedbaniach. Wydaje się, że sprawa jest prosta — sprzątać powinien ten, kto nabrał. A jeśli się do tego nie poczuwa — mandatek. I to bardzo wysoki. Chyba pomoże. (g)

Jedynka już od dawna nie kursuje ul. Fredry. Alibi na przystanku przed Akademią Medyczną figuruje w spisie jej rozkład jazdy, który bardzo, a bardzo myli pasażerów, zwłaszcza tych, którzy przybywają do Poznania z innych miast. „Wymazanie“ tej zbytecznej rubryki z planu jazdy nie sprawi chyba MPK dużo kłopotu? (c)

Brawo Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Handlu Artykułami Użytku Kulturalnego (Ach co za nazwa!). Jak nas poinformowano zdobyło ono po raz trzeci — tym razem za I półrocze bież. roku — pierwsze miejsce w krajowym współzawodnictwie pracy. Przedsiębiorstwo dostarczyło do sklepów Poznania i województwa dodatkowo około 100 wagonów różnych artykułów, poszukiwanych na rynku, i powiększyło planowany dochód o milion zł.

Do tej informacji można tylko dodać życzenie — aby tak zawsze (i wszędzie!) (e)

Ostatnia droga sierżanta Karolczaka

W dniu wczorajszym Swarzędz był miejscem smutnej uroczystości. Tłumy mieszkańców, delegacje organizacji partyjnych, społecznych i zakładów pracy oraz rodzina i koledzy odprowadzali na miejsce spoczynku trumnę ze zwłokami st. sierżanta MO — Henryka Karolczaka. Jak wiadomo zginął On tragicznie na posterunku w dniu 26. VIII. br.

Nad grobem przemówił komendant powiatowy MO — mgr Bober. Wspominając zasługi st. sierżanta Karolczaka, zaufanie jakim cieszył się wśród społeczeństwa Swarzędza, zapewnił jednocześnie, że milicja otoczy opieką rodzinę tragicznie zmarłego.

Pluton honorowy MO oddał trzykrotnie salwę. Henryk Karolczak został pośmiertnie odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi. (ak)

Dobre źródło dochodów

W ciągu sześciu miesięcy br. nasza gastronomia uzyskała 15 milionów złotych z samej tylko sprzedaży wyrobów galanterijnych, z dostaw tych wyrobów do domu oraz z organizowania prywatnych uroczystości w restauracjach. Te ostatnie usługi są nadszpedziane popularnie — przynosiły organizatorom imienin i ślubnych przyjęć ponad trzy miliony złotych.

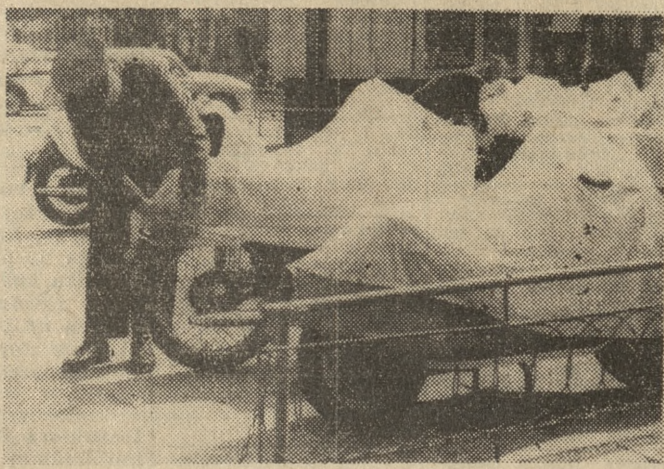
Uroczystości takie odbywają się w 19 poznańskich lokalach gastronomicznych. Tylko w jednej „Adrii“, która jest przecież lokalem kategorii „S“, odbywa się miesięcznie przeciętnie 15 uroczystości imieninowych i 6 weselnych. (z)

„Ja mam czas...“

Wywieszono tabliczkę z napisem „inwentura“. Sklep został zamknięty na 7 spustów. Na jak długo? Oto jest pytanie! Trudno na nie odpowiedzieć skoro sklep (przy ul. Matejki 56 MHD „Artykułami Spożywczymi“, dyrektora Poznań-Południe) zamknięty jest od... dwóch tygodni. Czyżby inwentury dokonywały osoby mające trudności z liczeniem do dziesięciu?

W zestawieniu z tym faktem bajkowo i niezmiennie przedstawia się wiadomość zamieszczona na łamach „Życia Warszawy“. Dziennik ten informuje bowiem, że Zjednoczenie Handlu Artykułami Przemysłowymi, Spożywczymi i ZSS „Społem“ w Warszawie zaczyna realizować zasadę dokonywania inwentur wyłącznie nocą. (y)

Zabezpieczenia przed deszczem

Parking na placu przy ul. Czerwonej Armii narożnik ul. Kanaka jest planny. W ramach jednak normalnej stawki zarządzająca nim Spółdzielnia Pracy „Ochrona Obiektów“ wprowadziła ostatnio pewną nowość — właścicielom motocykli i skuterów wręcza się specjalne pokrowce plastikowe. Przykryte nimi pojazdy zostają w ten sposób doskonale zabezpieczone przed ewentualnym deszczem. Fot. — K. Przychodźki

Teatry dramatyczne czynne od soboty

Po przerwie wakacyjnej, w sobotę, dnia 3 bm., teatry Polski i Nowy wznowiają swą działalność. Nie jest to jeszcze początek nowego sezonu, bowiem inauguracja jego nastąpi w październiku, po przyjeździe nowych premier.

Tak więc na razie zobaczymy w teatrach dramatycznych sztuki sprzed wakacji. W sobotę o godz. 19. Teatr Polski wystawi „Krakowiaków i górali“ W. Bogusławskiego w reżyserii T. Cyglera i inscenizacji L. Schillera. Tego samego dnia Teatr Nowy zapowiada o godz. 19 wystawienie sztuki Sofoklesa „Antygona“ w reżyserii dyr. J. Perza. Obie wymienione sztuki zostaną także wystawione na wieczornych przedstawieniach w niedzielę, 4 bm.

Natomiast w niedzielę po południu o godz. 16. w Teatrze Polskim ujrzymy baśń fantastyczną W. Żółkiewskiej i St. Bugajskiego — „Uczeń czarno księżnika“, a w Nowym — „Nie trzeba się zarzekać“ Musseta. (c)

INFORMUJEMY

Zarząd Okręgu ZBoWiD wzywa członków do gremialnego udziału w manifestacji, która 31 bm. odbędzie się na pl. Wolności, z okazji XXI rocznicy wybuchu II wojny światowej. Zbiórka uczestników o godz. 17.40 na Starym Rynku.

Świadczenie wypadku, który wydarzył się 23 bm. około godz. 15 na skrzyżowaniu ulic: Obornickiej, Lutyckiej i Lechickiej, przesłano do zgłoszenia się w Prokuraturę Powiatową dla m. Poznania, ul. Młyńska 11a, pok. 20.

Wczoraj Uniwersytet Markszu-Leninizmu przy KW PZPR zawiadamia słuchaczy II roku, że wykłady zostaną wznowione 12 września br. o godz. 16 w gmachu KW.

Wrzesień w naszych kinach

Po wakacyjnym sam na sam z przyrodą, ciszą i tzw. ustroniem, chętnie zapewne zagladniemy do kina, by odświeżyć swe kontakty z X — najbardziej popularną, choć dotąd bezimienną — „Muzą“.

Zanim pójdziemy — wybierzmy, według upodobań. Program „Apolla“ nie zawiedzie na pewno nawet najbardziej wybrednych. Oto „Towarzysze broni“ — znakomite dzieło wielkiego i zawsze młodego twórcy filmowego, Jean Renoira. Po dwudziestu przeszło latach, film ten popownie wraca na polskie ekrany, pokazując dzieje francuskich oficerów — uczestników I wojny światowej, ich niewolę i ucieczki. W 1938 roku film ten otrzymał nieoficjalną nagrodę — „Puchar Narodów“ na Biennale w Wenecji; w 1958 roku na Festiwalu Filmowym w Brukseli — wyróżnienia się go wśród 6 najlepszych filmów. Świadczy to o jego wiecznej aktualności, o niestarczeniu się jego problemów. Wśród wykonawców — młodzi o przeszło dwie dziesiątki lat: Jean Gabin, Pierre Fresnay, Erich von Stroheim. Druga rewelacja repertuaru będzie tu głosić — po Festiwalu Filmowym w Cannes 1959 (Nagroda Międzynarodowej Krytyki Filmowej) — film produkcji francusko-japońskiej pt. — „Hiroshima, moja miłość“. Obraz ciekawy, zarówno ze względu na swą treść (głęboko humanitarna, antywojenna), jak i formę. Grają: Emanuele Riva i Eli Okada. Reżyserował A. Resnais. Następna premiera reprezentować będzie produkcję rodzimą: będzie to film pt. „Kolorowe pończochy“, reżyserii Janusza Nasfetera, twórcy „Małych dramatów“. Jest to nowy film o przeżyciach dziecięcych. I wreszcie coś dla miłośników sportu (ale nie tylko dla nich!), film produkcji amerykańskiej pt. — „Czarne błyskawice“, prezentujący doskonałą drużynę czarnych koszykarzy „Globtrotterów“, mających na swym koncie kilkadziesiąt zwycięstw i niezliczone ilości zabawnych, niemal cyrkowych rozgrywek — manipulacji piłką. Obok słynnych koszykarzy — znana z „Czarnej Carmen“ — Dorothy Dondridge — tym razem, jako nieco „szywna“ jeszcze debiutantka.

„Baltyk“ zaprezentuje nam, oczekiwany już od dawna i zapowiadany po wielokroć, dwuseryjny, panoramiczny film A. Forda pt. „Kryżacy“. Szczegóły o nim znać już zapewne wszyscy. Resztę trzeba zobaczyć.

Do „Czternastki“ pójdziemy na film produkcji NRD pt. „Mam 16 lat“ oraz bardzo ciekawy film radziecki pt. „Protestuję“. Jest to ekranizacja znanego dzieła Gorkiego pt. „Foma Gordiejew“, należącego do arcydzieł literatury antymieszczańskiej. Reżyserował Marek Doński. Trzecią premierą będzie tu duński film młodzieżowy pt. „Chłopiec z Grenlandii“ — dla amatorów przygód.

„Muza“ — pokaże nam czeski film sensacyjny — „Przez zieloną granicę“, radziecki, cyrkowo-estradowy pt. „Nowa atrakcja“ oraz interesujący film produkcji czeskiej pt. „Ucieczka przed ciemnością“. Jest to dramat psychologiczny, sięgający znów (przypominamy jęgosłowiańskie „Niebo bez miłości“) i szwedzki film „Gorąca jest moja tęsknota“) do problemów z życia młodych ludzi, ich przeżyć, uczuć, zmartwień.

„Rialto“ — zainauguruje program czeskim masopsem pt. „W rozterce“, opartym na wydarzeniach lutego 1948 roku, potem zaś pokaże ciekawy film produkcji angielskiej pt. „Klucz“. Obok Williama Holdena i doskonałego w charakterystycznej roli kapitana — pijaka i obłąkani — Trevora Howarda, zupełnie odmienna od znanej nam z dotychczasowych kreacji, Sophia Loren, w roli „kobiety fatalnej“. Reżyseria Carola Reada.

W kinie Domu Kultury MO zobaczymy film radziecki pt. „Dramat w Kosmosie“, angielski pt. „Prawo i bezprawie“ (znów typowa angielska groteska sensacyjna) oraz radziecki pt. „Niezwyczajna pogoń“. (wch)

Fot. — K. Przychodźki

Pracownicy poszukiwani

Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Gnieźnie zatrudni niezwłocznie technika budowlanego na stanowisku inspektora budowlanego w Wydziale Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej. Kandydaci winni odpowiadać następującym warunkom: 2 lata praktyki i wyższe wykształcenie techniczne lub 5 lat praktyki i średnie wykształcenie techniczne. Wynagrodzenie zgodnie z rozporządzeniem z dnia 9 maja 1958 r. Dz. Ust. nr 33, poz. 149. Mieszkanie nie zapewnia się. K5916

P. K. P. Oddział Przewozów Poznań przyjmie natychmiast pracowników w wieku do lat 35 z uregulowanym stosunkiem wojskowym do wykonywania czynności manewrowych w obrębie węzła poznańskiego. Warunki pracy i płacy do omówienia w Oddziale Przewozów. Poznań, ul. Chudoby 10, pokój 105. K5939

30 robotników niekwalifikowanych, murarzy, malarzy, lastrykarzy, parkieciarzy, cieśli zatrudni zaraz **Gorzowskie Przedsiębiorstwo Budowlane w Gorzowie Wlkp.** Warunki pracy wg układu zbiorowego pracy w budownictwie. Dla zamieszkałych hotel i stołówka na miejscu. Zgłoszenia osobiste wraz z dokumentami przyjmują Dział Zatrudnienia G. P. B. w Gorzowie Wlkp., ul. Mieszka I nr 28, codziennie w godz. od 7-15. K5937

Zjednoczenie Przemysłu Oku i Instalacji Budowlanych, Poznań, plac Wolności 6, poszukuje pracownika na stanowisko księgowego rewidenta. Wymagane wyższe lub średnie wykształcenie oraz praktyka na samodzielnych stanowiskach w służbie finansowo-księgowej. Wynagrodzenie według umowy plus dołatek za uprawnienia biegłego oraz nagrody kwartalne. 8868g

Głównego księgowego z wyższym wykształceniem ekonomicznym i praktyką, zatrudni **Fabryka Narzędzi Chirurgicznych w Nowym Tomysku, ul. Parkowa 2**. Warunki pracy wg obowiązującego układu zbiorowego. Mieszkanie służbowe zapewnione. K5963

Referenta branży przemysłowej do działu obrotu towarowego przyjmie zaraz **Powszechna Spółdzielnia Spożywców w Puszczyku, ul. Poznańska 69**. K5964

Palacza, robotników, malarza i murarza, zaangażuje **Szpital Miejski im. Fr. Raszeja, w Poznaniu, ulica Mickiewicza 2**. Zgłoszenia w Referacie Kadr, pokój 120. K5958

2 operatorów do obsługi dźwigu „Star”, 2 operatorów do obsługi koparki „Waryński”, 2 operatorów do obsługi spychaczy KD-35 z uprawnień oraz 10 kierowców zaangażuje zaraz **Przedsiębiorstwo Sprzętu i Transportu Budownictwa Terenowego, w Poznaniu, ul. Bałtycka 10**. Wynagrodzenie wg układu zbiorowego pracy w budownictwie. K5955

Ajenta na stragany i kioski oraz roznosieli do mleka butelkowego po domach zatrudni **Dyrekcja M. H. D. Nabiałem i Pieczywem w Poznaniu, ul. Konfederacka — barak 5**. Zgłoszenia przyjmuje Sekcja Kadr. K5949

Zastępcę gł. księgowego ze specjalizacją w budownictwie z wyższym lub średnim wykształceniem oraz co najmniej 5-letnią praktyką; kierowcę z I lub II kat. na samochód osobowy marki „Warszawa”; kierowcę z I lub II kat. na samochód ciężarowy marki „Skoda”; kierowców na ciągniki rolnicze; pracowników fizycznych do robót drogowych przyjmie zaraz **Miejskie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych w Poznaniu, ulica Na Podgórniku nr 1** (wejście z ul. Północnej nr 14). K5947

Sprzedawców etatowych ze sprzedażą straganową i wioskach — sprzedawców do kiosków i straganów na warunkach agencyjnych przyjmie zaraz: **Warzywa - Owoce P. P. w Poznaniu, ul. Taczanowskiego 1a** (barak) pokój nr 20. K5975

Słusarzy na obróbkę ręczną przyjmą **Wielkopolskie Zakłady Teletechniczne T-7, Poznań, Głogowska 19**. K5973

1 tokarz, 3 słusarzy, 1 murarza, 1 cieśla, 3 robotników i 1 kierowcę ciągnika przyjmie do pracy **Fabryka Papieru w Czerwonaku koło Poznania**. Stawka wg umowy zbiorowej obowiązującej w przemyśle papierniczym. Zgłoszenia przyjmuje **Fabryka Papieru w Czerwonaku — sekretariat**. K5984

Technika budowlanego dekarza, wiertacza, kowali, frezerów, tokarzy, wytaczarzy i szlifiery przyjmie natychmiast **Poznańska Fabryka Maszyn Żniwnych, Poznań-Staroleka, ulica Piłsudskiego 1**. Zgłoszenia przyjmuje Dział Kadr. K5985

Kandydatów do przyuczenia w zawodzie monter centralnego ogrzewania i wodno-kan., betoniarza i zbrojarza przyjmie zaraz **Społeczne Przedsiębiorstwo Budowlane, Oddział w Poznaniu**. Wymagane ukończone 18 lat. Szkolenie odbywa się bezpośrednio na stanowisku pracy. Zgłoszenia przyjmuje Dział Pracy i Płacy, Poznań, ul. Artyleryjska 2. K5992

1 mistrza stolarskiego na stanowisko kierownika większego warsztatu, wysoko kwalifikowanego fachowca meblowego, zdolnego organizatora robót z umiejętnością wykonywania rysunków roboczych z dłuższą praktyką oraz 3 kwalifikowanych stolarzy meblowych z gruntowną znajomością robót na wysokim poziomie — przyjmie natychmiast. Warunek: pracownicy przeżwi. Hotel robotniczy na miejscu, 1 inżyniera-technologa drzewnego z dłuższą praktyką, z zdolnością opracowywania projektów w dziedzinie nowoczesnych urządzeń sklepowych, energicznego, dobrego organizatora, od 1. X. 1960 r. Mieszkanie dla samotnego, później ewentualnie rodzinne. Zgłoszenia pisemne: **Spółdzielnia Pracy „Przemysł Drzewny”, Świebodzin, ulica Matejki nr 1a**. K5989

3 majstrów budowlanych z pełnymi kwalifikacjami i kilkuletnim stażem pracy, cieśli budowlanych oraz murarzy i robotników niekwalifikowanych zatrudni **Zakład Budowlano-Remontowy P. G. R. Głogów, ul. Elektryczna nr 24**. Warunki pracy wg układu zbiorowego obowiązującego w budownictwie. K5988

Kierownika magazynu branży metalowej z długoletnią praktyką przyjmie zaraz **Przedsiębiorstwo Remontowo-Montażowe Handlu Wewnętrznego w Poznaniu, ulica Traugutta 1/9**, pokój 64. K5978

Inżyniera-mechanika i inżyniera-elektryka poszukuje biuro konstrukcyjne w Poznaniu. Oferty prosimy składać w Biurze Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 9199g.

Palacza centralnego ogrzewania zatrudni zaraz **Miejska Biblioteka Publiczna im. E. Raczyńskiego w Poznaniu**. Zgłoszenia prosimy kierować do Działu Administracji M. B. P. w Poznaniu, plac Wolności 19 — pokój nr 6. 9189g

Zastępcę kierownika Gorzelni i Płatkarni z dn. 1. X. 1960 r. na kampanię 1960/61 przyjmie **P. G. R. Modrze, pow. Poznań, stacja kolejowa Strykowo Poznańskie, przystanek PKS na miejscu**. 9158g

Dwóch inżynierów projektantów wodno-kan. i centralnego ogrzewania przyjmie natychmiast **Spółdzielnia Przedsiębiorstwo Projektowe w Poznaniu**. Zgłoszenia w pracowni instalacyjnej, ul. Grunwaldzka 3. 9145g

Operatorów z uprawnieniami na żurawie samojedźne typu „Star” i „Paździerz”, elektryków z uprawnieniami BHP na konserwację trafości na budowie w woj. wrocławskim — przyjmie natychmiast **Poznańskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Lądowego i Wodno-Inżynierskiego w Poznaniu, Stary Rynek 77**. K6017

Głównego księgowego zatrudni zaraz **Rejon Eksploatacji Dróg Publicznych w Ostrzeszowie, ul. Boh. Stalingradu nr 22**. Wymagane wyższe wykształcenie ekonomiczne i 4 lata praktyki względnie średnie wykształcenie ekonomiczne i 8 lat praktyki w księgowości. Warunki pracy i płacy do omówienia na miejscu. Kandydaci na głównych księgowych mogą składać oferty do dnia 6. IX. 1960 roku. Możliwość uzyskania mieszkania po okresie próbnym. K5976

Baza Sprzętu Wągrowiec, Droga Jankowska, zatrudni zaraz technika obeznanego z prefabrykacją elementów żelbetonowych na stanowisko technika produkcji. Uposażenie wg układu zbiorowego w budownictwie. 18306p

Instruktorów hodowli i poradnictwa żywnościowego, którzy zaangażowani zostaną w Spółdzielniach Mleczarskich na terenie naszego województwa poszukuje **Związek Spółdzielni Mleczarskich, Okręgowy Oddział w Zielonej Górze, ul. Lisia 10**. Wymagane wyższe względnie średnie wykształcenie rolnicze lub weterynaryjne. Warunki pracy i płacy do omówienia na miejscu. K6013

Kwalifikowanej(ego) kierowniczk(i) punktu żywienia zbiorowego poszukuje **Sanatorium Kolejowe dla Dzieci w Miłodach k. Obornika Wlkp.** Wskazane wykształcenie średnie. Pokój jednoosobowy do dyspozycji. Warunki pracy i płacy do omówienia na miejscu. K6015

Unieważnia się

zagubiony dowód rejestracyjny samochodu Star nr rej. PM 85-17, wystawiony na Spółdzielnię „Szcotkarz”, Poznań, Garbary 47. 9240g

Różne

Wypożyczalnia zagranicznych sukien ślubnych, wieczorowych, nakryć do chrztu. Poznań, Sikorskiego 35. 6559g

Artystyczna Cerownia, Kołanowskiego 5 m. 5, dawniej plac Wolności 1. 8445g

RZEMIEŚLNICZA SPÓŁDZIELNIA PRACY METALOWCÓW

W POZNANIU, ulica Dzierżyńskiego 7

ZAWIADAMIA SWOICH PT KLIENTÓW

że z dniem 1 września 1960 roku zmienia dotychczasową nazwę na:

Spółdzielnia Pracy „LUMET“

Poznań, ulica Dzierżyńskiego nr 7

tel. 526-47 — Zarząd i Kier. Techn.

tel. 539-09 — Księgowość, Dział Zaopatrzenia i Zbytu, Administracja

tel. 13-23 — Magazyn Główny

K6021

PREZYDIUM MIEJSKIEJ RADY NARODOWEJ W GNIEZNI

OGŁASZA KONKURS

na stanowisko **DYREKTORA** Miejskiego Przedz. Remontowo-Budowlanego w Gnieźnie.

Kandydaci winni odpowiadać następującym warunkom: wyższe wykształcenie techniczne lub ekonomiczne i 7 lat praktyki w tym przynajmniej 3 lata pracy na kierowniczym stanowisku, albo średnie wykształcenie techniczne lub ekonomiczne i 10 lat praktyki, w tym 5 lat na kierowniczym stanowiskach. Wynagrodzenie wg załącznika nr 2, do zarządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej nr 22, z dnia 24 marca 1958 r. — Tabela A III. Mieszkania nie zapewnia się. Oferty należy kierować do Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Gnieźnie, ulica Chrobrego nr 40, w terminie do dnia 15 września 1960 roku. K5914

Spółeczne Ognisko Kultury Plastycznej

w Poznaniu

przyjmuje zgłoszenia

SLUCHACZY NA ROK SZKOLNY 1960/61. Sekretariat, ul. Głogowska 90, II ptr., tel. 634-34. K5979

OGŁOSZENIA DROBNE

Nieruchomości

Kupię parcelę ogrodzoną z drzewkami, ładnie położoną, blisko Poznania, dobra komunikacja. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 8941g.

Parcelę półmorgową oraz morgową pod dowolną zabudowę w Przeźmierowie blisko autobusu miejskiego od 14.000 zł (także na spłaty), poleca Krzesiński, Świerczewskiego 1. 8952g

Sprzedam domek jednorodzinny z ogrodem oraz garażem. Osiedle Warszawskie. Adres wskazać Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 8964g.

Kupię domek jednorodzinny w Poznaniu lub do wykonania. Dzielnica obojętna. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 8966g.

Przewieźlembu Duchoństwu parafii Zmartwychwstania Pańskiego, Krewym, Przyjaciół, Znajomych i wszystkim Osobom, które wzięły udział w pogrzebie mego męża, **STEFANA WRÓŃSKIEGO** za złożone wieńce i kwiaty oraz za okazane wyrazy współczucia serdecznie „**BÓG ZAPŁAC!**” składa **ZONA** 9040g

Różne

Telewizory naprawia „Radio Wenus” również u klienta. Wielka 20, telefon 503-10. 8956g

Przepisywanie na maszynie wszelkich pism. Poznań, Inżynierska 2. 9027g

Pokrowce gotowe (tapicerka) do wnętrza samochodów: „Warszawa”, „70”, „Syrena”, „Moskwicz” oraz „Skoda-Octavia” — na dermę z materiału w różnych kolorach wykonuje solidnie i zakłada w przeciągu 4 godzin dla instytucji społecznych i prywatnych. Wytwórnia Pokrowców — Poznań — Górczyn, ul. Kordeckiego 48. 9083g

Założę rynny i pokryję dachy w zamian za mieszkanie wyłączone. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 9124g.

Oddam dziecko 2½ miesięczne na własność. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 9136g.

Prania bielizny Czerwoni Armii 62, poleca usług. Wykonuje starannie i tanio i szybko. 9222g

Wypożyczalnia — sukien nylonowych ślubnych, wieczorowych, nakryć do chrztu. Szewska 20. 9245g

Długa spawarka do ligitu oddam w dzierżawę z elektrodami. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 9280g.

Dnia 29 sierpnia 1960 r., opatrzone Sakramentami św., zmarła w wieku 78 lat śp.

Kazimiera Jurkova

z Urbańskich

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dn. 1 września br., o godzinie 15,00 z kaplicy cmentarnej na Junikowie.

W smutku pozostali

CORKA, SYN, SYNOWA I WNUKI

Poznań, Skarbka 29. 9356g

W dniu 27 sierpnia 1960 r. zmarł, śp.

Stanisław Rausch

współzałożyciel i członek Zarządu R. S. P. Tapicerów i Dekoratorów w Poznaniu, odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi.

Spółdzielnia straciła w Zmarłym długoletniego, zasłużonego pracownika i doświadczanego fachowca, a pracownicy zacnego kolegę. W głębokim żalu oddajemy cześć Jego pamięci!

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 31 bm., o godzinie 15,30 z kaplicy cmentarza na Jeżycach.

RADA NADZORCZA ZARZĄD PRACOWNICY
R. S. P. TAPICERÓW I DEKORATORÓW W POZNANIU

K6031

Różne

Naprawa maszyn biurowych, Poznań, Marcin-kowskiego 26, tel. 23-63. Uszkodzoną maszynę kupię. 8803g

Dobrze zaprowadzony i prosperujący punkt usługowy z powodu wyjazdu odstąpię. Firma „Płoro”, Małeckiego 34. 8942g

Tokarnię w dobrym stanie wezmę w dzierżawę. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 8915g.

Meble polturowane odnawiam. Oferty z adresem kierować do Biura Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 9050g.

